

Forslag om utlegging av ny ordning med kildesortering for fritidsrenovasjon i Ringsaker kommune på høring.

Sluttbehandles i:
Formannskapet

ArkivsakID:	JournalpostID:	Arkiv:	Saksbehandler:
20/1611	20/10691	K2-M50	Jens Fjellvik Østvik
DokumentNR: 1			

Behandling:	Dato:	Saksnummer:
Formannskapet	26.08.2020	068/20

Dokumenter:

- Framtidig utforming av fritidsrenovasjon i Ringsaker, Løten, Hamar og Stange kommuner Vedlegg 1
- Framtidig utforming av fritidsrenovasjon, konsekvensutredning for Ringsaker kommune Vedlegg 2

Fakta/vurdering:

Norsk avfallspolitikk skal legge til rette for høy utnyttelse av ressursene i avfallet og trygg håndtering av farlig avfall. Det overordnede nasjonale målet er at avfall skal gjøre minst mulig skade på mennesker og naturmiljø. EUs *Waste Framework Directive* slår fast at avfallshierarkiet skal legges til grunn for nasjonal og lokal avfallspolitikk, hvor avfallsreduksjon har høyeste prioritet. I avfallsplanen (2013-2020) til Hamar, Løten, Stange og Ringsaker kommuner er det forankret at andelen restavfall fra fritidsrenovasjonen skal reduseres betydelig. Sirkula IKS håndterer i dag fritidsrenovasjon i Ringsaker kommune. Plukkanalyser Sirkula har utført viser at det kun er 36% restavfall i restavfallskontainerne, mens resterende 64% kan kildesorteres.

Brukere av fritidseiendommer er bosatt i ulike deler av landet. Befolkningsrike områder som Akershus og Oslo fikk ikke innført kildesortering før for noen få år siden. Denne situasjonen har endret seg, og befolkningen har blitt mer opptatt av kildesortering og miljø. Eiere av fritidseiendommer har begynt å etterlyse kildesortering på sine fritidseiendommer. For å imøtekomme kravet i avfallsplanen om redusert andel restavfall er det behov for tiltak.

Sirkula har med bakgrunn i dette utarbeidet forslag til endringer i håndteringen av

fritidsrenovasjonen i Ringsaker kommune. I forslaget foreslås det å innføre kildesortering på fritidseiendommer, jf. vedlegg 1 og 2. Forslaget til ny ordning for fritidsrenovasjon legges ut på høring før saken sluttbehandles.

Dagens ordning

I Ringsaker kommune er det 175 fritidseiendommer med egne avfallsbeholdere og 6.812 fritidseiendommer som er tilknyttet fellespunkt. Fritidsbebyggelsen i Ringsaker er i hovedsak konsentrert til områdene Sjusjøen og Åstadalen, men det er også spredt fritidsbebyggelse i andre deler av kommunen. Det er etablert totalt 49 returpunkter, hvorav 27 av disse benytter kontainere og de resterende 22 benytter beholderløsninger. I Ringsakerfjellet er det i dag 17 returpunkter som i hovedsak benytter kontainere for restavfall. Noen av returpunktene har også kontainere for treverk og metall samt innsamling av pant. Flere av kontainerne er plassert på områder som gir vanskelige og tidkrevende adkomstforhold, noe som gjør det vanskelig å beregne når disse kontainerne er fulle og må tømmes. Dette resulterer i at renovasjonsbilen iblant kjører langt for å komme fram til kontainere som ikke har behov for tømming, mens en i høysesongene kanskje burde tømt oftere.

Avhengig av fritidseiendommens plassering skjer oppsamling av avfallet på ulike måter, enten gjennom utplasserte beholdere/kontainere på felles avfallsplasser eller gjennom egne småbeholdere på hjul, som for ordinære husholdninger. Sistnevnte er utvalgte fritidsboliger som er plassert langs vanlige kjøreruter for husholdningsrenovasjon. Avfallsutstyr, tømmefrekvens og tømmedager er lik ordinært husholdningsavfall på denne ruten, men fritidseiendommene har kun beholder for restavfall.

For områder som ikke er tilknyttet vanlige ruter for ordinært husholdningsavfall, er det etablert bringepunkter for fritidsrenovasjon. Disse bringepunktene/avfallsplassene skal kunne dekke behovet for et større antall fritidseiendommer. Stor byggeaktivitet og etablering av nye fritidseiendommer har imidlertid ført til kapasitetsutfordringer i høytider som vinterferie og påske. Dette kan medføre at det oppstår forsøplingsproblemer og lukt. Dette er skjemmende for nærmiljøet og ressurskrevende å rydde opp. Det er også observert at avfall fra private husholdninger og næringsdrivende havner i kontainerne beregnet for fritidsrenovasjon.

Avfallsplanens målsettinger er ikke godt nok ivaretatt med dagens ordning.

Foreslått løsning

For å nå målsettingene i avfallsplanen 2013-2020 bør det etableres full kildesortering på fritidseiendommer, tilsvarende husholdningsrenovasjon. Det vil si innsamling av papir, glass- og metallemballasje, matavfall og restavfall. Det er også viktig at avfallsløsningene tilrettelegges med universell utforming, spesielt i områder med nyetablert fritidsbebyggelse, som også er tilrettelagt

med tanke på dette.

Fritidseiendommer som ligger i umiddelbar nærhet til ordinær bebyggelse kan benytte samme renovasjonsløsning som husholdning. Sirkula IKS anbefaler å ta en gjennomgang av alle slike fritidsabonnenter og gjøre individuelle vurderinger. Her er det muligheter for at flere av de 175 abonnentene kan kobles til eksisterende returpunkt, og noen steder kan det opprettes mindre felles returpunkter. Det anbefales ikke å plassere ut 3 ekstra beholdere for papir, glass- og metallemballasje og matavfall til alle disse 175 abonnentene uten å ta individuelle vurderinger. Det er også kostbart med tilsvarende tømmefrekvens på fritidseiendommer som hos vanlig husholdning. Tiltak anbefales utført innen 2025.

Det anbefales å redusere returpunkter i Ringsakefjellet fra 17 til 6 større returpunkter. Grunnet stor utbyggingsaktivitet er det også under vurdering om det burde vært et returpunkt på Natrudstilen.

Returpunktene tilrettelegges for kildesortering og universell utforming. De returpunktene som er foreslått er Benstigen, Natrudstilen (under vurdering), Storåsen, Kvarstadsætra, Laulia, Hamarsætra og Kvilheim Sag.

De aller fleste som har fritidsbolig på Ringsakerfjellet må passere ett av disse stedene på veg hjem fra fritidseiendommen eller på veg til butikken. Endring av dagens løsning vil gi brukerne en annen opplevelse av renovasjonstjenesten. Ved å sentralisere returpunktene vil det for enkelte bli lengre kjøreavstand, for andre kortere avstand for å kaste avfallet. Dette vil kunne medføre at brukerne må tenke annerledes med tanke på hvordan avfallet håndteres på fritidseiendommen. Det vil trolig bli mer mellomlagring av avfall på fritidseiendommen, men tilbudet om kildesortering vil bli vesentlig utvidet og oppgradert. Erfaringer fra andre kommuner som har innført lignende ordninger er gode, da brukerne aksepterer lengre kjøreavstand og større grad av mellomlagring hvis tilbudet er bedre og godt tilrettelagt.

Etablering av nye avfallsplasser, eller utvidelse av eksisterende, kan utløse krav om utarbeidelse av ny reguleringsplan, endring av eksisterende reguleringsplan eller dispensasjon fra gjeldene plan. Avhengig av omfanget av blant annet terrengtilpasning og konstruksjoner kan det også være nødvendig med søknad om tillatelse etter plan- og bygningsloven.

Forskjellige avfallsløsninger

Når det skal utarbeides renovasjonsløsninger som tilfredsstillt krav til universell utforming, anbefaler Sirkula IKS nedgravde avfallsbrønner eller tilsvarende løsninger som er plassert på bakken. På områder hvor det er kortsiktige avtaler med grunneier, er det lite hensiktsmessig å investere i nedgravde løsninger. Her er det mulig å benytte tilsvarende utstyr som plasseres oppe på bakken.

Denne typen løsning gir dårligere kapasitet, men større fleksibilitet siden de lett kan relokaliseres.

Alternativet til de universelt utformede løsningene er tradisjonelle kontainerløsninger for restavfall og beholdere til kildesortert avfall. Dette er en enkel løsning, men er ikke like fremtidsrettet og brukervennlig som løsningene nevnt over.

Kostnader for abonnenten

Sirkula IKS har beregnet at foreslåtte oppgraderinger/nyetableringer vil medføre en økning i renovasjonsavgiften med kr 35,- pr. år pr. abonnent med en avskrivningstid på 10 år. Prisen kan endre seg pga. uforutsette utfordringer med gravearbeider.

Sirkula IKS sitt forslag til kildesortering i fjellet, slik det går fram av rapporten, har en kostnadsramme på omlag 3,33 mill. kroner.

Hørinstansene vil bl.a. være velforeningene, grunneiere/almeningene og andre interessegrupper.

Forslag til vedtak:

1. Forslag til endring av fjell- og fritidsrenovasjon med tilhørende saksdokumenter, jf. vedlegg 1 og 2, legges ut på høring og offentlig ettersyn i perioden fra september t.o.m. oktober 2020.

Rådmannen i Ringsaker, 17.8.2020

Jørn Strand

Tor Simonsen
teknisk sjef

Håvard Haug
kommunalsjef

26.08.2020 Formannskapet

Votering:

Enstemmig vedtatt som innstilt.

FSK - 068/20:

Vedtak:

1. Forslag til endring av fjell- og fritidsrenovasjon med tilhørende saksdokumenter, jf. vedlegg 1 og 2, legges ut på høring og offentlig ettersyn i perioden fra september t.o.m. oktober 2020.